

Wie niet weg is

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

COVERONTWERP | Studio Lannoo

COVERFOTO | Shutterstock

AUTEURSFOTO | Indra Laenens

D/2016/45/478 | NUR 300

ISBN 978 94 014 3739 4

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2016

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PIET BAETE

**Wie niet
weg is**

*I'm holding on for dear life
Won't look down, won't open my eyes
Keep my glass full until morning light
'Cause I'm just holding on for tonight*

– Sia

Voor mijn vrouw

1.

De kans bestaat dat we elkaar ooit hebben ontmoet. Het is echt heel goed mogelijk dat we elkaar ooit voorbij zijn gelopen of zijn gekruist in een straat, of dat we elkaar toevallig hebben aangeraakt in de metro, schouder tegen schouder, zoiets. Alleen hebben we nooit gepraat, jij en ik. Ik heb je nooit gevraagd hoe het met je gaat en omgekeerd heb jij dat ook niet aan mij gevraagd. Het maakt ook niet uit, dat is nu eenmaal wat mensen doen, of niet doen, hangt ervan af hoe je het bekijkt. Maar stel dat het wél was gebeurd, dat we op de een of andere manier aan de praat waren geraakt, dan zou ik je zeker over Clarisse hebben verteld.

Ik zou je hebben gezegd dat het me spijt en dat ik niet begrijp waarom we het besluit ooit hebben genomen. Veel meer kan ik er niet over zeggen. Of misschien dat ik niet had verwacht dat ze zo snel helemaal weg zou zijn. Natuurlijk zou Clarisse antwoorden dat het de keuze van ons allebei was. Maar het was haar voorstel. Zij is als eerste begonnen over de reis die we ieder afzonderlijk zouden maken. En over het gekke idee dat we pas voor elkaar bestemd zouden zijn als we elkaar toevallig weer tegen zouden komen.

Het gebeurt vaker dan je zou denken dat mensen elkaar ontmoeten, uit het oog verliezen en toevallig weer terugvinden. Waarna ze trouwen en kinderen krijgen en soms voor altijd gelukkig blijven. In zo'n geval beseffen ze ook altijd dat dit niet zou zijn gebeurd als een van de twee bijvoorbeeld de bus niet

had gemist of niet op het allerlaatste moment zijn plannen had aangepast. Het lijkt wel alsof een relatie alleen maar goed is als het lot daar zo over heeft beslist en er een of ander sterk verhaal aan verbonden is dat niemand ooit echt helemaal gelooft.

Je moet weten dat Clarisse en ik al bevriend zijn vanaf de basisschool. We woonden in dezelfde straat en onze ouders gingen bij elkaar eten en gingen ook samen op reis. Op een bepaald moment werden we bijna vanzelf een koppel en reageerde iedereen alsof dat niet meer dan logisch was.

Ik denk dat Clarisse het zelf ook te voor de hand liggend en te voorspelbaar vond. Ze zei wel vaker dat we nog jong waren en nog zoveel dingen moesten doen. Dat ze weg wilde, totaal ergens anders heen, desnoods naar een ander land en zonder de mogelijkheid om weer contact met elkaar op te nemen. Op een gegeven moment sprak ze het uit: we moesten elkaar toevallig weer tegenkomen. Zoals je dat soms ziet in films die na veel wendingen toch eindigen met een groot feest, waarbij iedereen in de handen klapt voor de jongen en het meisje die elkaar nu echt nóóit meer kwijt willen.

Daarna hebben we gewoon gedaan wat we hadden afgesproken, al geef ik toe dat ik niet had verwacht dat Clarisse helemaal niks meer van zich zou laten horen. Ik bedoel, je kunt wel zeggen dat je iets gaat doen, maar dat betekent daarom nog niet dat je het ook echt doet. Je zorgt toch altijd dat er een weg terug is? Dat je – als je spijt hebt, zoals ik nu spijt heb – kunt bellen om te zeggen dat het misschien toch niet zo'n goed idee was en dat je al blij bent dat je simpelweg gelukkig bent met elkaar, of het lot daar nu iets mee te maken heeft of niet. Nu zou het me niks meer uitmaken.

'Hier,' zou ik zeggen, 'het is duidelijk. Ik heb er niet eens een dag voor nodig gehad. Ik wil met jou verder, want ik heb je veel te veel gemist in een veel te korte tijd.'

Maar dat kan ik niet, want Clarisse is weg en ik weet niet waar ze is.

Soms denk ik dat ze me wil terugpakken. Dat ze dat idiote voorstel heeft gedaan om te zien wat ik zou antwoorden. Vrouwen zijn zo. Ik zeg niet dat alles een test is, maar ik zie nu eenmaal geen andere reden waarom ze niks meer van zich laat horen. Ik geloof echt dat ze kwaad is omdat ik akkoord ben gegaan met haar idee. Een soort logica die alleen vrouwen logisch vinden. En dus zijn we elkaar kwijt en moet ik een nieuw plan verzinnen dat de kans zou kunnen vergroten dat ik haar toch weer ergens tegenkom. En geloof me, ik heb al zitten wachten op de plaatsen waar we ooit samen zijn geweest en die een speciale betekenis voor ons hebben. Uren en uren. Maar ze kwam niet. Of misschien is Clarisse er wel geweest, maar dan op de uren en uren voor- of nadat ik er was. Dat weet ik natuurlijk niet.

Zo klein is de kans dat je elkaar toevallig weer terugvindt. Eén op een miljoen of nog kleiner. Dat we jong en soms dom zijn, is geen excuus. Het was van meet af aan een slecht idee. En eigenlijk heb ik dat altijd geweten. Het probleem is dat je soms overtuigd raakt van slechte ideeën zonder dat je goed weet waarom. Of dat je gewoon graag iets stoms wilt doen alleen maar om te weten hoe het voelt om iets stoms te doen. Misschien dat je er dan wel iets van leert, of zo. Misschien denk je dát wel op zulke momenten.

Ze zeggen dat je pas weet wat je had zodra het er niet meer is; wat een cliché. Maar het klopt wel. Je wilt echt niet weten hoezeer ik hoop dat ik Clarisse terugvind en dat we dit verhaal ooit aan onze kinderen zullen kunnen vertellen. En dat we elke nacht naast elkaar in slaap vallen, haar hoofd op mijn borst.

Ik stel me voor dat ze dan even glimlacht, en zegt: 'Jee, Tristan. Wat hebben wij geluk gehad dat we elkaar hebben teruggevonden.'

'Als ik toen die bus niet had gemist.'

'Toch gek dat het leven zo van details afhangt.'

‘En toeval.’

‘En zoveel meer wat we misschien niet weten.’

‘Ja.’

Mijn ouders willen niet dat ik zelf op reis ga, maar aan de andere kant vinden ze het ook maar niks dat ik hele dagen in huis rondhang of me opsluit in mijn kamer. Ik heb een broer. Hij heet Robbie en hij zit in een rolstoel. Hij is zo iemand die helemaal open is gebloeid na een heel erg tragische gebeurtenis, maar dan zonder dat hij iedereen er constant op wijst dat je nu moet leven en echt van elk moment moet genieten omdat je straks misschien dood bent of in een rolstoel belandt. Daar doet hij niet aan mee en maar goed ook. Maar ik vertel je later nog wel over Robbie. Hij is te geweldig om het nu al over hem te hebben.

Mijn ouders zijn dus kwaad vanwege de keuze die Clarisse en ik hebben gemaakt, maar hun boosheid is intussen ook omgeslagen in onbegrip, waardoor ze hele dagen lang elke keer opnieuw dezelfde vraag stellen. Hoe het mogelijk is. Hoe het in godsnaam mogelijk is. Zie je mijn moeder al staan midden in onze woonkamer? Mijn vader leest de krant. Hij kijkt niet op, maar knikt zwijgend en zegt dan tegen mij dat ik toch íéts zal moeten doen. Maar ik heb geen idee wat dat zou kunnen zijn en hij ook niet, want hij antwoordt nooit wanneer ik hem vraag of hij misschien ook íéts specifiek kan zijn.

Eigenlijk moet ik weg van huis, maar de kans dat Clarisse alsnog terugkomt op het moment dat ik net vertrokken ben, houdt me altijd weer tegen. En dus ga ik bijna elke avond iets drinken in de cafés bij ons in de buurt. Overdag ga ik meestal even langs bij mijn oma, die in het bejaardentehuis woont. Op een bepaald moment, misschien een jaar of twee geleden, moet ze zijn gestopt met nadenken over het leven, zo berustend is haar blik. Ze maakt zich weinig zorgen en ze is ook helemaal niet kwaad als ik eens een week niet op bezoek ben geweest. Maar

elke keer – en dat is het vreemde – vraagt ze waar Clarisse is en of ik haar al heb gevonden. Ik antwoord altijd dat ik Clarisse nog niet heb gevonden, maar dat ik echt keihard aan het zoeken ben. Ik zeg het op de manier waarop ouders hun kind geruststellen, alsof het zeker zal gebeuren en het maar een kwestie van tijd en een beetje geluk is.

Niet dat mijn oma daar voor valt. Ze is niet dement of zo. Ze snapt helemaal niks van wat er is gebeurd en waarom Clarisse en ik ieder onze eigen weg zijn gegaan en dat maakt haar behoorlijk overstuur. Ik vind het vreselijk als ik haar zie huilen en moet troosten, maar het gebeurt bijna elke keer dat ik er ben.

Ik herinner me nog de dag waarop ik Clarisse aan mijn oma ben gaan voorstellen. Heel plechtig allemaal, waarbij ik eerst op de kamerdeur klopte en haar vroeg of we binnen mochten komen; Clarisse had bloemen bij zich en macarons. Gek genoeg was ik veel nerveuzer dan toen Clarisse bij mijn ouders kwam eten en ik zou aankondigen dat we officieel een koppel waren. Ik denk dat ik zeker drie keer ‘Clarisse-oma, oma-Clarisse’ heb gezegd en ik weet nog dat ik echt hoopte dat ze het goed met elkaar zouden kunnen vinden, wat ook het geval was.

We zijn zeker twee uur gebleven. En achteraf zei mijn oma dat Clarisse een goed meisje voor me was en dat ik haar goed ‘vast moest houden’, je weet wel, de goede raad die je al zeker honderd keer hebt gehoord, maar die je wel blij maakt omdat je nooit eerder zo trots bent geweest dat je vriendin voor jou heeft gekozen en niet voor een ander.

‘Waar is Clarisse, jongen?’ vraagt mijn oma opnieuw. ‘Wanneer komt ze terug?’

‘Dat weet ik niet, oma’, zeg ik dan.

‘Waarom zoek je haar niet?’

‘Omdat ik bang ben dat ze terug naar hier zal komen.’

En zo gaat het maar door.

2.

Tegen een uur of vijf in de middag ga ik naar huis en eet ik wat mijn moeder heeft klaargemaakt. Daarna ga ik op bed liggen en lees ik in het boek dat Robbie voor mijn verjaardag heeft gekocht. Het gaat over een jonge vrouw die breekt met alles en iedereen omdat ze haar leven helemaal beu is. Ze komt terecht in de vreemdste situaties en op de vreemdste plekken en aan het einde komt ze tot het inzicht dat ze eigenlijk nog niet zo ontevreden was met het leven zoals het was, hoe kan het ook anders. Ik weet dat Robbie denkt dat het me iets zal bijbrengen of wijzer zal maken of troost zal bieden en dus zeg ik tegen hem dat ik het echt fantastisch vind, ook al is dat niet het geval.

Ik sta op van het bed, kijk door het raam en zie dat het buiten al donker is. Ik trek een schoon hemd aan en vertrek naar de cafés rond het marktplein, in de hoop dat ik er Clarisse zal zien.

Maar ik zie haar nergens. Ik hang er zeker een uur rond, ga van het ene café naar het andere, binnen en buiten, niet meer dan dat, zelfs geen biertje drinkend of in elk geval niet meer dan één per café. Tot ik uiteindelijk aan de straatkant van het marktplein sta en er een kerel van een jaar of vijftwintig op me afstapt. Hij roept iets wat ik niet begrijp, gevolgd door: ‘Hé! Hé!!’

‘Wat?’ vraag ik.

‘Vechten!’

‘Wat?!’

‘Vechten!’

‘Waarom?’

‘Klootzak!’

Hij geeft me een duw, maar ik weet dat hij me kwaad wil krijgen en dus vraag ik zeker drie keer wat ik heb gedaan en waarom hij zo boos is. Er is niemand die me komt helpen, niet dat ik dat verwacht. Als er wordt gevochten zonder dat iemand weet waarom, staan ze er allemaal bij en gaan ze er maar van uit dat er wel een reden zal zijn, dat ik wel iets zal hebben gezegd. Wat niet zo is, maar dat weet niemand en maakt ook niemand iets uit.

Ik krijg nog een duw en een tik tegen mijn kaak, maar doe niks terug omdat ik nog altijd denk dat hij me verwart met iemand anders.

Dan zegt hij mijn naam.

‘Kom op, Tristan!’

‘Wat heb ik gedaan?’

‘Vechten!’

‘Waarom?’

‘Hu!’

Ik zie zijn vuist niet eens komen. Voor ik het weet, lig ik op de grond en ben ik drie tanden kwijt. Mijn twee voorste en een hoektand. Ik blijf alleen op straat achter en zoek mijn tanden. Ik heb ooit eens gehoord dat ze weer aangroeien als de wortel er nog aan zit en je ze vrij snel terug op hun plaats duwt. Maar ik vind ze niet en daarna word ik overeind geholpen door een jonge kerel die wil weten wat er is gebeurd en waarom iemand me zo heeft toegetakeld. Ik vraag hem of hij mijn tanden wil helpen zoeken. Samen met een vriendin die ook meezoekt, of in elk geval doet alsof, vindt hij er één terug en geeft die aan een verpleger die op dat moment de deuren van de ziekenwagen openzet.

Ik stap in. Ook de verpleger wil weten wat er is gebeurd en

waarom ik ben aangevallen. Ik antwoord dat ik het niet weet, maar zie aan zijn gezicht dat hij me niet gelooft. In de meeste gevallen weet ik al snel wat mensen denken en zeker wanneer ze me niet geloven. Dan kijken ze je echt aan met zo'n blik van je staat te liegen dat je zwart ziet en hoe harder je beweert dat je de waarheid vertelt, hoe minder ze je geloven.

'Wil je de politie bellen?'

'Nee.'

'Waarom niet?'

'Omdat het geen zin heeft', zeg ik. 'Ik ben mijn tanden toch kwijt.'

'Heb je iets tegen die jongen gezegd?'

De ambulance staat nog steeds stil. Ik krijg het ontzettend warm, voel het speeksel en het bloed in mijn mond gulpen en krijg het bijna niet meer doorgeslikt. Ik steek mijn hand uit naar de verpleger die mijn tand in de palm van zijn hand houdt en hoest een paar keer. Ik ben zo misselijk dat ik bijna ga overgeven.

'Mijn tand', zeg ik. 'Mijn tzzzand.'

'Wat? Die moet je eerst ontsmetten.'

'Dan ben ik hem kwijt.' Ik steek mijn hand nog wat verder uit. 'Kom.'

Hij geeft me mijn tand. Ik zie het ding bebloed in het midden van mijn handpalm liggen en weet niet eens welke van de twee voortanden het is. Ik gok op links en probeer de tand terug te steken, maar het doet zoveel pijn dat ik mijn bewustzijn verlies.

Het volgende dat ik weet, is dat ik wakker word in het ziekenhuis met mijn ouders aan mijn bed, die ook al niet geloven dat ik zonder reden in elkaar ben geslagen. Ik doe zelfs geen poging om hen daarvan te overtuigen.

'We hebben kunnen achterhalen wie het was', zegt mijn moeder. 'Het was Detleff.'

‘Ken ik niet.’

‘Tristan...’

‘Wat?’

‘Doe niet zo.’

‘Ik heb pijn. Alles doet pijn’, zeg ik, maar mijn ouders doen alsof ze niks hebben gehoord. Ze willen dat ik eindelijk eens vertel wat er echt is gebeurd en waarom Detleff, of hoe hij ook mag heten, me in elkaar heeft geramd. Het gesprek is bijna identiek aan het gesprek in de ambulance, met dat verschil dat mijn ouders erover blijven doorgaan.

‘We willen het kunnen begrijpen’, zeggen ze. ‘Dat kan toch niet zomaar? Als jij echt niks hebt gezegd, dan moeten we hiermee naar de politie.’

‘Misschien heeft het te maken met Clarisse’, zeg ik. ‘Dat ze weg is. Als hij haar kent, dan is hij misschien kwaad dat ze is vertrokken.’

‘Dan ziet Detleff jou als de oorzaak.’

‘Veronderstel ik.’

‘En is dat zo?’

‘Tuurlijk niet!’

‘Waarom denkt hij dat dan?’

‘Hij had gedronken, pillen genomen, weet ik veel. Hij had gewoon zin om te vechten. Ik heb zulke dingen al honderd keer gezien. Het gaat altijd om een meisje.’

‘Wat er met Clarisse is gebeurd, is nog geen reden om iemand bijna in coma te slaan’, zegt mijn moeder. Ze is aangedaan. Haar handtas hangt bijna op de grond en ruikt al lang niet meer naar leer.

‘Voor zover ik weet, is Clarisse er als eerste over begonnen en ben jij er maar in meegegaan’, vervolgt mijn vader. ‘Of vergis ik me? Is er iets wat je ons moet vertellen?’

‘Nee, pa. Ze is gewoon vertrokken en het was haar idee. Maar

wellicht dacht Detleff daar anders over en wilde hij dat duidelijk maken.'

Mijn ouders gaan er uiteindelijk mee akkoord dat ik geen klacht indien bij de politie, maar ze eisen wel van Detleff dat hij zijn excuses bij me komt aanbieden. Voor zover je er nog aan zou twijfelen: ik weet echt niet wie hij is. Ik heb hem nooit eerder gezien. Daarom was ik ook zo verrast toen hij opeens uithaalde. Nu goed, mijn moeder laat me weten dat Detleff me zal komen bezoeken en hij houdt ook woord, want niet veel later staat hij aan het voetende van mijn bed met in zijn rechterhand een doorschijnende plastic tas met daarin een geschenk. Hij gaat zitten op de stoel naast mijn bed en zegt sorry voor wat er is gebeurd, maar dan echt letterlijk.

'Sorry voor wat er is gebeurd.'

'Oké.'

'Heb je pijn?'

'Gaat wel.'

Detleff schuift wat ongemakkelijk op zijn stoel en toont me foto's van Clarisse, momentopnames van haar, terwijl ze de straat oversteekt of een boek leest of haar nichtje helpt met het bouwen van een zandkasteel. Hij vertelt er zo nu en dan ook een anekdote bij. Meestal is die vrij banaal, maar ik leid er wel uit af dat hij Clarisse redelijk goed kent en zelfs dingen over haar weet die ze mij nooit heeft verteld. Ik geef toe dat het me steekt. Ik wist niet dat Detleff en Clarisse zo goed bevriend waren. Ik merk ook aan zijn reactie op mijn reactie dat hij blij is dat hij zaken over haar weet die ik niet weet. Maar ik denk niet dat Clarisse er bewust over heeft gezwegen, omdat het ook geen schokkende dingen zijn.

Misschien hoopt Detleff dat haar stomme plan een of andere omweg is die ervoor moet zorgen dat Clarisse bij me weggaat en iets met hem begint. Maar ik geloof niet dat ze zo omslachtig te

werk zou gaan. Vrouwen hebben geen omwegen nodig. Als ze bij iemand weg willen, dan gaan ze gewoon weg en ik denk zelfs niet dat ze zich er ooit schuldig over voelen. Of in elk geval niet zoals de meeste mannen zich er schuldig over voelen. Die gaan er altijd van uit dat hun ex het zonder hen niet zal overleven, zo geweldig vinden ze zichzelf.

‘Over jou’, zegt Detleff, ‘weet ik alleen wat Clarisse me heeft verteld. Dat je goed kunt tekenen. En dat je ooit bijna bent verdronken in zee.’

‘Daar was Clarisse niet eens bij.’

‘Ik zeg alleen maar wat zij me heeft verteld.’

‘En waarom pikt ze er net dat ene moment uit? Er zijn honderd andere dingen die ze over mij had kunnen vertellen.’

‘Ja’, zegt hij met een nietszeggende blik. ‘Ik weet niet waarom ze me net dat ene verhaal heeft verteld. Misschien was het toeval.’

Vervolgens geeft Detleff me het geschenk, maar ik vraag of hij het voor me wil openmaken, wat hij ook doet. Het is een geruit hemd, blauw met zwart. Hij laat het me zien, voor- én achterkant, en legt het op de vensterbank. Hij gaat weer zitten en belooft me dat hij alles zal betalen, drie nieuwe tanden, maar dat ik wel nog even geduld moet hebben, want hij zit krap bij kas.

‘Ik wist niet dat ik zo hard kon slaan’, zegt hij.

‘Waarom was je zo kwaad op me? Het is niet mijn schuld dat Clarisse is vertrokken.’

‘Sommige mensen denken van wel.’

‘Lees haar dagboek. Vraag het aan haar ouders. Als je Clarisse dan toch zo goed kent, zullen ze het je zeker geven. Je zult zien dat zij er als eerste over is begonnen.’

‘Maar waarom heb je haar niet tegengehouden?’

‘Dat had ik moeten doen, dat geef ik toe, maar het was niet mijn idee.’

‘Oké’, zegt hij zacht.

‘Vertel je dat dan ook aan iedereen die nog steeds het omgekeerde denkt?’

‘Ja... En echt waar, ik had je niet mogen slaan, Tristan. Ik heb dit echt nooit gewild.’

Hij zegt het op zo’n manier dat je het bijna zou geloven. Ik wil antwoorden dat hij het misschien niet heeft gewild, maar het wel heeft gedaan, maar praten doet pijn en ik ben iemand die geen moeite doet als je toch niks kunt veranderen aan een situatie zoals ze is.

Detleff is natuurlijk bang dat ik me zal bedenken en toch nog een klacht zal indienen bij de politie. Daarom wil hij me laten geloven dat hij eigenlijk best een fijne kerel is met leuke hobby’s en veel vrienden en dat hij normaal gezien nooit vecht, dit was de eerste en de laatste keer, ik voel me bijna vereerd. Daarna vraagt hij opnieuw naar de reden waarom Clarisse is vertrokken, hij houdt er echt niet over op.

Sommige mensen zijn zo verliefd op de waarheid dat ze ervan uitgaan dat die hen nooit zal kwetsen. Ze nemen ook nooit genoeg met een logische uitleg en geloven nog liever een of ander spectaculair verhaal dat echt totaal geen steek houdt, omdat ze geloven dat de werkelijkheid de fictie overtreft. Dat klopt in sommige gevallen, maar niet in het geval van Clarisse en mij. Tenzij ik zelf niet alles over haar weet en Detleff ooit een heel andere kant van haar te zien heeft gekregen, het zou zomaar kunnen. Maar ik geloof dat ik een vrij goed beeld heb van wat Clarisse denkt en voelt en waar ze bang voor is. Ik hoef jou natuurlijk niet uit te leggen dat onze keuze was ingegeven door angst, en dan vooral door de angst die mensen voelen op het moment dat ze beseffen dat ze best weleens gelukkig zouden kunnen worden.

Ik weet dat Clarisse gelukkig met me was. Ik weet het honderd procent zeker. Niet alleen omdat ze het me vaak heeft ge-

zegd, maar omdat ik het kon zien in haar blik en in de manier waarop ze altijd naar me lachte. Maar wat ik nog het meest aan haar mis, is de manier waarop ze praatte. Ze klonk altijd blij, zo blij dat je er zelf niet niet-blij van kon worden. Je wilt niet weten hoe graag ik haar nu zou horen praten. Ze hoeft me niet eens te laten weten waar ze is. Gewoon haar stem.

Ze hield van mutsen. Ze had er zeker twintig. Ze hield meer van mutsen dan van schoenen. Misschien maakt dat wel duidelijk hoe bijzonder ze was.

Ik geloof niet dat Detleff nog meer dingen over Clarisse weet die ik niet weet. Ik vermoed dat hij alleen maar de indruk wil geven dat hij meer voor haar betekende dan ik ooit heb betekend en ooit zal betekenen.

Wacht maar tot Clarisse en ik elkaar terugvinden.

Met Detleff nog aan mijn bed neem ik het besluit dat ik haar ga zoeken. En dat ik niet naar huis terugga voor ik haar heb gevonden.

Dat zeg ik hem ook.

Detleff knikt, slaat zijn handen op zijn knieën en staat dan op. Zonder nog een woord of gebaar verlaat hij de kamer, al kijkt hij nog wel een keer achterom.

Ik zie hem iets denken. Wellicht dat ik gek ben.